

ידיעון הרשות הלאומית להסמכת מעבדות
רשות מס' 62 תשרי תשפ"א ספט' 2020

ISRAC
הרשות הלאומית
להסמכת מעבדות

תוכן עניינים:

- חדשות הרשות
עמ' 2
- עומסי עבודה
עמ' 3
- כבאות והצלה דרישות הסמכה
עמ' 4
- שלמות בדיקות גפ"מ
עמ' 5
- איחוד טכנולוגיות מיקרוביולוגיה
עמ' 6
- הדרכה מקוונת לבודקים
עמ' 7
- הפקת חשבונות רשות
עמ' 7
- הדרכות מקוונות
עמ' 8

עורכת: עו"ד רויטל סוסובר
מערכת: צוות הרשות
כתובת:

הרשות הלאומית להסמכת מעבדות,
רח' כנרת 12 (בנין חאן)
קירית שדה התעופה 7015002
טל': 03-9702727
פקס: 03-9702413

Website: www.israc.gov.il

Email: israc@israc.gov.il

חדשות הרשות

מאת: אתי פלר – מנכ"ל

בחודשים האחרונים כולנו חווים אי וודאות גבוהה והשפעת מגפת הקורונה ניכרת בכל הפעילויות בחיינו. הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, המהווה תשתית לאומית לבחינת הכשירות המקצועית של הארגונים המוסמכים המבצעים פעילויות דיגום, בדיקה ופיקוח לטובת המשק וכתשתית להכרה רגולטורית היכן שנדרש, ממשיכה לעבוד באופן מלא ובהתאם להנחיות המדינה המתעדכנות מעת לעת.

במהלך החודשים האחרונים תוכניות המבדקים של הרשות שתוכננו עד כה ל 2020 בוצעו במלואן, כמו גם מבדקי הרחבות. בתקופה האחרונה היו הרחבות רבות במטרה להתאים למכרזי תשתיות במשק ודרישות רגולטוריות מעודכנות.

תוכנית המעבר של הארגונים המוסמכים להסמכה על פי התקן המעודכן ISO/IEC 17025 2017 נמצאת בשלבים מתקדמים וניכר כי רוב הארגונים ישלימו את המעבר עד סוף שנת 2020.

כפי שתוכלו לקרא בפרסום זה העבודה עם הרגולטורים נמשכת, מתקיימים דיונים וירטואלית ככל שנדרש כדי לקדם את ההסמכה בהתאם לצרכי המשק וההנחיות הבינלאומיות מארגוני הסמכה. הנחיות הרגולטורים מפורסמות במגוון דרכים, בין היתר באמצעות מכתבים לכל בעלי העניין, ואנו מביאים אותם לידיעתכם ברשותן זה.

אנו מבקשים לשתף במחקר *"Accreditation and certifications. Economic value and social benefits"*

זהו המחקר הראשון שמודד את הערך הכלכלי והתועלת החברתית שמפיקות תשתיות האיכות הלאומית.

מחקר איטלקי המסכם את הפעילויות בין השנים 2013 ל 2018, העריך את תרומת תשתיות האיכות לכלכלה האיטלקית ב 10.8 מיליארד יורו, המקביל ל 16.1% מהעלייה בתוצר בענפי התעשייה (5 מיליארד יורו), בשירותים (5.8 מיליארד יורו) ובבנייה (110 מיליון יורו), ויתרונות רבים, כעלויות מופחתות, נרשמו גם בתחומי הסביבה הבריאות והבטיחות. קישור למחקר

<https://www.accredia.it/en/publicazione/accreditation-and-certifications-economic-value-and-social-benefits/>

מסמכי הרשות ממשיכים להתעדכן בהתאם למציאות המשתנה והדרישות העדכניות ואנו מבקשים לחזור ולהדגיש בפני רגולטורים וארגונים מוסמכים להתעדכן באמצעות הפרסומים באתר הרשות

<https://www.israc.gov.il/?CategoryID=219&ArticleID=324>

גם בשנה הקרובה אנו נמשיך לתת שירות מקצועי יעיל לארגונים המוסמכים, לרגולטורים ולכל בעלי העניין לתועלת המדינה ואזרחיה.

[לעמוד הראשי](#)

עומסי עבודה והשפעתם על דרישות ההסמכה

מאת: אבי קיויתי – ראש אגף הנדסה

לאחרונה נצפו במבדקים במעבדות בתחום בדיקות הבטון הטרי ממצאים שמקורם בעומס עבודה או תכנון לא נכון, הממצא העיקרי הוא שמעבדה אינה עומדת בדרישות החוזה עם הלקוח לביצוע בדיקות בבטון טרי, וכחלופה מבצעת המעבדה בדיקות בטון קשוי באלמנט (באישור הקונסטרוקטור).

לידיעת המעבדות המוסמכות,

עומס עבודה של מעבדה אינו מתן היתר למעבדה לא לעמוד בדרישות הלקוח.

נוהל רשות 1-TR-0011 מבהיר שעל ארגון לקבוע כללים לניטור ובקרת עומסי עבודה במעבדת בניה, ברמה של כל עובד ועובד, כאשר מראש יכולה המעבדה לוודא אם עובדים יכולים לעמוד בתוכנית העבודה, ולמנוע מצבים כאלו. מעבדה יכולה לבצע בדיקות חוזק בבטון שהתקשה במבנה כחלופה לבדיקות חוזק בבטון טרי רק בנסיבות שהן כח עליון. עומס עבודה אנו יכול להיות מוגדר ככה.

[https://www.israc.gov.il/Uploads/dbsAttachedFiles/1-TR-0011\(3\).pdf](https://www.israc.gov.il/Uploads/dbsAttachedFiles/1-TR-0011(3).pdf)

זאת ועוד, מעבדה אינה יכולה להציע ללקוחותיה לבצע בדיקות בטון קשוי כחלופה לבדיקות בטון טרי. נוהל סקר חוזה 1-000008 'סקרי הזמנות וחוזים', מבהיר שמטרת הסקר היא בראשונה למפות את דרישות הלקוח, ולוודא שהמעבדה יכולה לעמוד בהן, ובנוסף, באחריות המעבדה לפעול פרואקטיבית למנוע הטעיית לקוח, להעניק את השירות המתאים ביותר לצרכיו, בהיבטים מקצועיים ובכל היבט נוסף הנוגע ללקוח.

[https://www.israc.gov.il/Uploads/dbsAttachedFiles/1-000008\(6\).pdf](https://www.israc.gov.il/Uploads/dbsAttachedFiles/1-000008(6).pdf)

לעמוד הראשי

הסמכת מעבדות לתקנים אשר אינם מופיעים בנוהל 5002

מאת: אתי פלר – מנכ"ל

כבאות והצלה לישראל
לשכת ראש אגף הגנה מאש

-בלמ"ס-

י"ט באב תש"פ
09 באוגוסט 2020
5750-1102-2020-017312

לכבוד:

גב' אתי פלר – מנכ"ל
הרשות הלאומית להסמכת מעבדות

באמצעות דוא"ל: ettyf@israc.gov.il

שלום רב,

הנדון: הסמכת מעבדות לתקנים אשר אינם מופיעים בנוהל 5002
סימוכין: פנייתנו מתאריך 12/03/2020 מספר 5750-1102-2020-015621

- לאור התפתחות הבנייה בכלל והבנייה לגובה בפרט וכן בקשות המגיעות לשולחנו ממעבדות שונות המבקשות הכרה והסמכה לתקנים אשר אינם רשומים בנוהל 5002, נבקש כי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות תחיל בפעולות להסמכה לפי התקנים הבאים:
  - 1.1. תקן ישראלי ת"י 755 סיווג בשרפה של מוצרי בנייה ואלמנטים בניין – על כל חלקיו
  - 1.2. תקן ישראלי ת"י 921 תגובות בשרפה של חומרי בנייה: על כל חלקיו
  - 1.3. תקן ישראלי ת"י 931 עמידות אש של אלמנטים בניין - שיטות בדיקה: על כל חלקיו
2. כיוון שהתקנים המוזכרים מעלה אינם ברשימת התקנים המופיעה בנוהל 5002 הרי שנוהל זה אינו חל עליהם ולכן כל הליך ההסמכה לתקנים אלו יבצע תחת הרשות הלאומית להסמכת מעבדות בלבד ובהתאמה מלאה לכללי ונהלי הרשות ככל שיהיו.
3. החל מתאריך 01/01/2021 הכרה של כבאות והצלה למעבדות בנושא ת"י 921, 931 ו-755 תהיה אך ורק לאחר קבלת הסמכה לתקנים אלו מהרשות להסמכת מעבדות ואישור הממונה על התקינה.
4. לאמור מעלה ובכדי להקל על פעולות המפקחים ברחבי הארץ המקבלים את תעודות הבדיקה המופקות על ידי מעבדות מוסמכות, נבקשכם להודיע למעבדות המוסמכות לפעול להלן:
  - 4.1. חובת כל מעבדה המוסמכת להפיק תעודות בדיקה תחת הסמכה להשתמש בסמליל הרשות הלאומית להסמכת מעבדות על גבי התעודות המופקות על ידם.
  - 4.2. כלל התעודות המופקות על ידי מעבדות מוסמכות יאושרו וייחתמו אישית על ידי מנהל הטכני בתחום טרם שליחתם.
5. מודה מראש על שיתוף הפעולה בנושא.

בכבוד רב,

דורון

טפסר משנה דורון לוי,
רא"ג הגנה מאש

העתקים:

טפסר משנה, טיראן שמר - רמ"ח רישוי והגנה מאש, נציבות רב רשף, עו"ד נילי מרטינו - רע"ן חקיקה ותקנות, נציבות רב רשף, משה יעיש - רמ"ד הגנה מאש מחוז יו"ש, אחראי הסמכת מעבדות, נציבות מר אילן לנסמן - סמנכ"ל הסמכה ברשות הלאומית להסמכת מעבדות מר יקיר ג'אוי - מנהל איכות הרשות הלאומית להסמכת מעבדות ראשי אגפים תשתיות, הנדסה וכיול ברשות הלאומית להסמכת מעבדות

שלמות בדיקה מעבדות מאושרות לבדיקת מתקני גפ"מ

מאת: אתי פלר - מנכ"ל

מדינת ישראל משרד האנרגיה

רישוי ותקינה
כ"ט בתמוז התש"פ
21 ביולי 2020
רות_66_2020

לכבוד: מנכ"לי חברות הגז

שלום רב,

הנדון: שלמות בדיקה מעבדות מאושרות לעניין בדיקת מתקני גפ"מ

1. בסעיף 5 לחלק 4 בגיליון תיקון מס' 1 לתקן הישראלי ת"י 158 נקבע כי "בדיקה ראשונית של מתקן גפ"מ חדש תתועד בטופס מתאים, בהתאם לנספח ב'. המעבדה רשאית לקבוע התאמה של מתקן גפ"מ לתקן, אם נמצאה התאמה בכל סעיפי הבדיקה".
אבקש להבהיר כי יש לבצע בדיקה במהלך הקמת מתקן גפ"מ חדש (בעת הנחת צנרת, הטמנת צובר ובסיום הקמת התקן) או לחלופין בעת שינוי מהותי שבוצע במתקן בהתאם לסעיף 10 לתקנות הגז (בטיחות ורישוי) (רישוי העוסקים בעבודות גפ"מ), תשס"ו-2006.
2. במידה ולא נמצאה התאמה בכל סעיפי הבדיקה המפורטים בנספח ב' לתקן 158 חלק 4, כפי שנדרש בתקן, או במקרה שבו לא נבדקו כל הסעיפים האמורים לא ניתן לקבוע התאמה של מתקן הגפ"מ לתקן.

בכבוד רב,

אילן בנימין, מהנדס
מנהל ענייני בטיחות הגז
מינהל הדלק והגז

העתק: מר חן בר יוסף, מנהל מינהל הדלק והגז
מר חאלד פארג, מנהל אגף פיקוח ובטיחות מינהל הדלק והגז
מר דקל שלמה, ראש תחום גפ"מ מינהל הדלק והגז
מנהלי מרחבים, אגף פיקוח ובטיחות מינהל הדלק והגז

לעמוד הראשי

איחוד טכנולוגיות של בדיקות מיקרוביאליות במזון ובדיקות סביבתיות

מאת: עדי תמרי - ראש אגף מזון ובריאות

בדיקות מיקרוביאליות של דגימות מזון ודגימות סביבתיות (כגון ספוגית או swab), סווגו עד היום כטכנולוגיות נפרדות, עקב השונות בין המטריקסים. היות ותקני הייחוס מתייחסים לשני סוגי המטריקסים, ההבדל הוא למעשה באופן הכנת הדגימות לבדיקה, המפורט בנהלי המעבדה. לכן, הוחלט על איחוד של הטכנולוגיות הבאות:

טכנולוגיות חדשות לאחר האיחוד	טכנולוגיות מקוריות
מזון, מים ומשקאות, היגינה תעשייתית - בדיקות ביולוגיות, חיידקים, פטריות ושמרים	1. מזון, מים ומשקאות - בדיקות ביולוגיות, חיידקים, פטריות ושמרים
	2. היגינה תעשייתית - בדיקות ביולוגיות, חיידקים, פטריות ושמרים
מזון, מים ומשקאות, היגינה תעשייתית - בדיקות ביולוגיות, שיטות מולקולריות	1. מזון, מים ומשקאות - בדיקות ביולוגיות, שיטות מולקולריות
	2. היגינה תעשייתית - בדיקות ביולוגיות, שיטות מולקולריות
מזון, מים ומשקאות, היגינה תעשייתית - בדיקות ביולוגיות, אימונוכימיה	1. מזון, מים ומשקאות - בדיקות ביולוגיות, אימונוכימיה
	2. היגינה תעשייתית - בדיקות ביולוגיות, אימונוכימיה

החל ממבדקי ההסמכה מחדש שיערכו בשנה הקרובה, שנת 2021, התמחור יבוצע בהתאם לעלות לאחר איחוד הטכנולוגיות. שינוי זה יתבטא בהוזלה של עלות ההסמכה מחדש באופן יחסי. בנוסף, יש לציין שמעבדות המוסמכות כיום לטכנולוגיה של בדיקות מזון, יוכלו לבצע הרחבה לבדיקות סביבתיות ללא צורך בפתיחה טכנולוגיה חדשה בעלות נוספת.

הדרכה מקוונת לבודקים

מאת: יקיר ג'אוי - מנהל איכות

הרשות הלאומית להסמכת מעבדות מעסיקה 15 עובדים קבועים וכ-100 בודקים ויועצים חיצוניים, אשר אחראיים על החלק המקצועי במבדק, קרי הסעיפים הטכניים של תקני ההסמכה הנבדקים. אותם בודקים הנם בעלי השכלה וניסיון מוכח בטכנולוגיות ושיטות בדיקה הרלוונטיות לפעילויות הארגונים המוסמכים ובעלי בקיאות במסמכים הישימים לפיהם מתבצעות אותן פעילויות.

מעת לעת מכנסת הרשות ימי עיון לכל הבודקים לצורך ריענון הנחיות ודרישות ההסמכה. השנה, עקב משבר הקורונה נאלצה הרשות לדחות מספר פעמים את יום העיון, אשר היה מתוכנן לתחילת 2020. ב-01.07.2020 התקיים מפגש וירטואלי באמצעות יישום Microsoft Team Meetings במסגרת פיילוט במהלכו הוצגו מצגות בנושאים שונים והתקיים דיון פורה. בין השאר, נדונו מספר נושאים הנוגעים לייעול מבדקי הרשות, ניתנו דוגמאות למקרים ותגובות, ונשאלו שאלות תוך מענה בזמן אמת. מאז קיימה הרשות מספר מפגשים נוספים באופן מקוון. בשל מגיפת הקורונה סביר להניח כי בתקופה הקרובה תתקיימה הדרכות נוספות שאינן פרונטליות.

הפקת חשבונות

מאת: עו"ד רויטל סוסובר - יועצת משפטית וסמנכ"ל כספים

החל מיום ה-1.7.20 חשבון מקור שמנפיקה הרשות, חתום בחותמת דיגיטלית, נשלח במייל באופן ישיר לאיש הקשר של הארגון במקום בדואר. החשבון מונפק מתוכנת החשבשבת ומועבר באמצעות תוכנת הדואר האלקטרוני, האאוטלוק, ישירות לאיש הקשר. בנסיבות אלה, הרשות מבקשת לקבל עדכון ככל שיידרש לשנות את איש הקשר, על מנת להקטין את הסיכון שהחשבון לא יגיע ליעדו. לבירורים והנחיות יש לפנות למנהלת החשבונות של הרשות – הגב' עופרה בן חורין.

[לעמוד הראשי](#)

הזרכות הרשות

מאת: אילן לנדסמן – סמנכ"ל הסמכה

הרשות מבקשת להעמיד לקהל לקוחותיה סל כלים של הזרכה ביניהם קורסים מקוונים, חלקם בתשלום וחלקם ללא תשלום, אשר יסיעו בהכשרת עובדי המעבדות, כל עת שעולה הצורך לכך בארגון. מרבית הקורסים אינם מוגבלים לשעות או מספר צפיות וכניסות בפרק זמן מוגדר, כך שניתן להשתתף בהם בהתאם ליכולות והצרכים האישיים של המשתתף. להלן פרסום קורסים מקוונים:

תחום	מק"ט	קורסים מקוונים	קישור לסילבוס	בתשלום/ ללא תשלום
מערכות ניהול – כללי	10	קורס עורכי מבדקים פנימיים	קישור	בתשלום, 200 ש"ח למשתתף
		ניהול סיכונים		ללא תשלום
		חקירת גורמי שורש		ללא תשלום
תקן ISO/IEC 17025	11	ISO/IEC 17025 - מהדורה 2017 - הזרכה למעבדות	קישור	בתשלום, 200 ש"ח למשתתף
	13	הערכת אי ודאות המדידה במעבדות כיוול ובדיקה	קישור	בתשלום, 200 ש"ח למשתתף
		כללי החלטה לתואמות למפרט		ללא תשלום
		מבחני מיומנות והשוואות בין מעבדתיות		ללא תשלום
		השוואה בינמעבדתית עם מספר קטן של משתתפים		ללא תשלום
תקן ISO/IEC 17020		העדר ניגוד עניינים ומשוא פנים תקן ISO/IEC 17020		ללא תשלום
הנחיות הרשות		מדיניות דיווח תוצאות ושימוש בסמליל הרשות לפעילות המבוצעת בהסמכה		ללא תשלום
		Type C - ISRAC ILAC - נספח היקף הסמכה גמיש		ללא תשלום
GLP/GCLP		יישום ותחזוקה של תכנית הבטחת איכות מבוססת סיכונים		ללא תשלום
	12	ביקורת פנימית - מערכות מידע No 17: Application of GLP Principles to Computerised Systems	קישור	בתשלום, 200 ש"ח למשתתף

לרישום לקורסים מקוונים בתשלום אנא מלאו [טופס הרשמה](#) שם משתמש וסיסמא יינתנו רק לאחר מילוי טופס ההרשמה וביצוע התשלום.

[לעמוד הראשי](#)

